

Відрядження в зону лиха

Ще досі відчутні наслідки техногенної катастрофи світового масштабу, що сталася майже 35 років тому в державі під назвою Радянський Союз. Адже тоді треба було терміново рятувати від радіаційного лиха мешканців прилеглих до Чорнобильської атомної станції населених пунктів. А керівництво країни не лише замовчало про біду перед світом, а ще й влаштувало першотравневі демонстрації. Так вони наразили дорослих і дітей на смертельну небезпеку, результати якої дають про себе знати й через десятиліття. І тільки коли радіоактивна хмара дісталася європейських країн і науковці зрозуміли, звідки йде забруднення, компартійна верхівка вимушена була визнати, що сталася аварія на 4 енергблоці ЧАЕС.

На ліквідацію її наслідків влада відправила в радіоактивне пекло сотні й сотні людей, які не розуміли, де ворог, бо в Чорнобилі він був невидимий... Про свою боротьбу з ним повідав і мешканець міста Сарни Іван МЕЛЕЩУК.

3 стор.

Дати

Відрядження в зону лиха

Чоловік працював автокранівником в організації Мостопоїзд № 473. Спеціальність водія та кранівника здобув під час служби в армії. Перебування в Москві в автобаті теж згодилося в цивільному житті.

26 квітня 1986 року сталася аварія, а вже 5 травня Івана та понад десяток відчайдушних добровольців із організації, які не знали, що їх чекає попереду, за наказом керівництва відправили у відрядження. Автобусом доправили через Київ у зону лиха.

- Добралися як звечоріло. Їхали, не відаючи куди. Я кермував автобусом, - згадує Іван Євгенович. - Було моторошно від побаченого в дорозі: порожні села, тьмяно світять лампочки на стовпах, лише голодні неприв'язані собаки потрапляли на очі. Нарешті з п'ятьми фари освітили знак «ЧАЕС». Ні вказівників, ні постів міліції не було. Лише випадкові пасажири «жигулів», що стояли поряд, сказали, що ми вже на території станції. Порадили вернутися на кілометрів 15 і там зліва буде база відпочинку кіностудії ім. О. Довженка. Уже вночі були на місці.

Їх поселили, видали дозиметри, що від великого радіоактивного фону зашкалювали, одноразовий спецодяг, який після використання викидали на купу з одягу й постелі. Згодом її, мабуть, утилізували. А можливо, залишили гнити разом із величезною кількістю техніки, що пригнали звідусіль для ліквідації наслідків аварії. Через радіацію постійно хотілося пити. Вода була привозна, їжа — концентрати. За планами керівництва ліквідатори мали вирити котлован, щоб забивати спеціальні палі — шпунти, де за допомогою спеціалізованої японської техніки повинні були провести до реактора охолодження. Але щось там змінилося і, чекаючи подальших наказів керівництва, робітники виконували різні роботи. Електрикам давали одні завдання, кранівникам — інші, в основному як підсобникам. Наприклад, для нових людей, яких постійно підвозили, вони виготовили столи в їдальні. Прочекали ще тиждень і їм наказали повертатися додому.

За перебування там видали в 4 рази більшу зарплату. Здавалося б, і недовго були, і нічого особливого не робили, але й це недовготривале перебування в зараженій зоні з часом далось знаки. Про те, якими проблемами зі здоров'ям обернеться вплив невидимої радіації на людину, тоді говорили мало. А скільки грошей потрібно буде витратити в майбутньому на лікування, ніхто з простих роботяг не міг навіть уявити.

Усім видали документи, де зазначили, яку дозу опромінення отримали. Через деякий час Івана Мелещука вже через райвійськкомат хотіли знову відправити в Чорнобиль, але документи про перебування в зоні зараження врятували від повторного відрядження. Отримав чоловік посвідчення ліквідатора аварії на ЧАЕС II категорії. Допрацювавши в ПАТ «Мостобуд» до 50 років, пішов на пенсію. Спочатку сума її була мінімальна. Нещодавно пережив інфаркт, то як особі з інвалідністю III групи дали I категорію та збільшили розмір виплат. Не все гладко нині з пільговими коштами на лікування. «Зверху» не провели вчасно необхідний тендер, тому ліки мусять купувати власним коштом. А ще довелося нещодавно пройти через новітнє лихо — коронавірус. Важко було, але, слава Богу, виликувався, а от сестри не стало...

Але Іван Мелещук знає: треба жити далі, заради дружини, дітей і малого школярика - онука Максимчика.

Василь СОСЮК.
Фото автора.